

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžfk/31/2017
Identifikačné číslo spisu: 3016200766
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Benczová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:3016200766.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobcu): Slovlik, spol. s.r.o., IČO: 31 423 086, so sídlom Štefánikova 12, Trenčín, právne zastúpený JUDr. Jiřím Choutkom, advokátom, Advokátska kancelária, so sídlom Štúrovo námestie 121, Trenčín, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 104013855/2016 zo dňa 30. septembra 2016, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/52/2016-50 zo dňa 22. februára 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/52/2016-50 zo dňa 22. februára 2017 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Napadnutým uznesením Krajský súd v Trenčíne odmietol žalobu žalobcu podanú na Krajskom súde v Trenčíne dňa 22.12.2016, ktorou sa domáhal zrušenia a vrátenia žalovanému na ďalšie konanie potvrdzujúce rozhodnutie žalovaného č. 104013855/2016 zo dňa 30. septembra 2016, ako aj prvostupňové rozhodnutie správcu dane Daňového úradu Trenčín - daňovú exekučnú výzvu č. 103065893/2016 zo dňa 04.05.2016, vydanú podľa § 91 zákona č. 563/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorou daňový úrad vyzval žalobcu ako daňového dlžníka na zaplatenie daňového nedoplatku na DPH za mesiac november vo výške 6 427,60 eura.

2. Krajský súd v Trenčíne zistil, že žalobca v čase podania žaloby nebol právne zastúpený a žaloba nebola spísaná advokátom. Po začatí konania dňa 08.02.2017 predložil žalobca správne mu súdu plnomocenstvo na svoje zastupovanie v súdnom konaní udelené dňa 08.02.2017. Žalobca nebol v konaní právne zastúpený a ani žaloba nebola spísaná advokátom, tak ako to vyžaduje ustanovenie § 49 ods. 1 veta druhá SSP. Plnomocenstvo pre advokáta žalobca predložil až po podaní žaloby, pričom z jeho obsahu je zrejmé, že nebol zastúpený ani v čase začatia súdneho konania. Vzhľadom na uvedené krajský súd žalobu odmietol.

3. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť, v ktorej navrhol, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Kasačnú sťažnosť odôvodnil ustanovením § 440 ods. 1 písm. f) SSP s tým, že krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uviedol, že obdobných rozhodnutí správcu dane bolo voči nemu vydaných viac, preto uzavrel s právnym zástupcom Zmluvu o poskytovaní právnej pomoci, a to už dňa 15.05.2016. Predmetom tejto zmluvy je poskytovanie právnej pomoci a zastupovanie vo veci daňovej exekúcie, vedenej Daňovým úradom Trenčín. Žaloba bola koncipovaná na základe uvedenej zmluvy s advokátom. Následne na základe výzvy súdu bolo doplnené plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie vo veci.

4. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 10.04.2017 navrhol, aby najvyšší súd kasačnú sťažnosť zamietol ako nedôvodnú. Uviedol, že sa stotožňuje s právnym názorom krajského súdu, že žalobca pokiaľ sám nemá právnické vzdelanie druhého stupňa, musí byť po účinnosti č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok) právne zastúpený už od začatia súdneho konania, a teda aj samotná žaloba musí byť napísaná advokátom s tým, že preukázanie plnej moci musí byť súčasťou podanej žaloby, čo v tomto sporovom prípade podľa zistenia súdu nebolo vykonané. Žalobca predložil plnú moc advokáta až po podaní žaloby, pričom z jej obsahu je zrejmé, že žalobca v čase začatia súdneho konania nebol právne zastúpený.

5. Podľa § 49 ods. 1 zák. č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov žalobca musí byť v konaní pred správnym súdom zastúpený advokátom; to neplatí, ak má žalobca, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na správnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Povinnosť zastúpenia sa vzťahuje aj na spísanie žaloby. Splnomocnenie udelené advokátovi nemožno obmedziť.

6. Preskúmaním veci kasačný senát zistil, že žalobca (sťažovateľ) mal s právnym zástupcom JUDr. Jirím Choutkom, advokátom v Trenčíne, uzavretú Zmluvu o poskytovaní právnej pomoci vo veciach daňovej exekučnej výzvy vedenej Daňovým úradom Trenčín už pred začatím súdneho konania, dňa 15.05.2016. Ide o typ príkaznej zmluvy, ktorá zakladá hmotnoprávny vzťah právnej pomoci medzi advokátom a klientom.

7. Žaloba o preskúmanie zákonnosti zo dňa 20.12.2016, na základe ktorej začalo konanie má všetky zákonné náležitosti a i jej forma zodpovedá štandardným žalobám, ktoré spisujú advokáti. Za žalobcu je podpísaná Ing. E. F.. Z jej obsahu nemožno vyvodzovať, že by ju spísala osoba bez právnického vzdelania. Žaloba poskytuje riadny právny základ na ďalšie konanie bez odstraňovania väd. Jedinou vadou je absentujúci podpis advokáta na žalobe. Ide o odstrániteľný nedostatok. V ďalšom konaní je potrebné autorizovať žalobu, potvrdiť, že žaloba bola spísaná advokátom JUDr. Jirím Choutkom a doplniť plnomocenstvo. Pokiaľ ide o plnomocenstvo, to osvedčuje iba existenciu hmotnoprávneho vzťahu medzi advokátom a klientom vo vzťahu k súdu. Je potrebné poukázať i na to, že krajský súd na základe tejto žaloby aj začal konať, doručil ju žalovanému a žalovaný sa k žalobe meritórne vyjadril.

8. Senát pri rozhodovaní v danej veci považuje za rozhodujúcu požiadavku na ústavne konformný výklad ust. § 49 ods. 1 Správneho súdneho poriadku v zmysle požiadaviek čl. 152 ods. 4 Ústavy SR v spojení s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a dospel k záveru, že vyhodnotenie uvedených nedostatkov ako neodstrániteľných by viedlo k odmietnutiu spravodlivosti správnym súdom. V tejto otázke rozhodol rovnako ako iný senát NS SR v obdobnej veci sp. zn. 3Sžfk/31/2017. Bolo potrebné zohľadniť, že povinnosť zastúpenia advokátom vzťahujúca sa už na spísanie žaloby je novým inštitútom, zavedeným zákonom č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ktorého účelom je, aby žaloba poskytovala riadny právny základ pre súdny prieskum zákonnosti, pričom vo vecne súvisiacich právnych úpravách absentuje poučovacia povinnosť správnych orgánov v administratívnom konaní vo vzťahu k tomuto novému inštitútu.

9. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.